

JONES, JOHN (1802 - 1863), gweinidog Undodaidd ac ysgolfeistr

Enw: John Jones
Dyddiad geni: 1802
Dyddiad marw: 1863
Priod: Anne Jones (née Rees)
Plentyn: Rees Jenkin Jones
Rhyw: Gwryw
Galwedigaeth: gweinidog Undodaidd ac ysgolfeistr
Maes gweithgaredd: Crefydd; Addysg
Awdur: Thomas Oswald Williams

Ganwyd 20 Gorffennaf 1802 ym Mhantlluest, Llanarth, Ceredigion. Fe'i haddysgwyd yn ysgol [Davis Castellhywel](#) a Choleg Caerfyrddin (1825-7). Yn 1831 agorodd ysgol yng Nghribin mewn cysylltiad â'r Parch. Rees Davies. Yn ystod yr amser hwn pregethai yn achlysurol ym Mhantdefaid. Yn Chwefror 1833 ymsefydlodd yn weinidog ar Hen D Cwrdd Aberdâr, gan agor ysgol ramadeg ar Heol y Felin. Priododd Anne Rees o Gilgellisaf ger Llanbedr Pont Steffan, a'u mab oedd [Rees Jenkin Jones](#), Aberdâr. Yr oedd yn ieithydd medrus mewn Groeg, Lladin, a Chymraeg, a bu ei ysgol yn enwog am ddwy genhedlaeth. Nid yw'n annhebyg nad ef oedd y cyntaf i feddwl am gylchgrawn misol i'w enwad, a hynny mor fore â 1835. Disgybl Dr. Priestley ydoedd, ac yr oedd yn gwbl groes i ryfel. Cyhoeddodd *Llythyr ar y Drindod*, 1834; *Llyfr Ysgol Sul*, 1839; *Edifeirwch Gwely Angeu*, 1836; *Galwad ar Ieuencyd i droi at Dduw*, 1840; *Pechod yn erbyn yr Ysbryd Glan*, 1846; (gol.) *Crwth Dyffryn Clettwr ('Amnon')*, 1848; *Traethawd y Sabbathau*, 1859; *Chwech o Bregethau*, 1865; a *Casgliad o Salmau a Hymnau*, 1857. Bu farw 19 Rhagfyr 1863. Brawd iddo oedd [Rees Jones](#), (1797 - 1844).

Awdur

Y Parchedig Thomas Oswald Williams, (1888 - 1965)

Ffynonellau

Yr Ymofynnydd, 1851, 198; 1879, 270

Christian Reformer, 1852, 617

Yr Athraw, Mehefin 1867, 121-5

The Unitarian Students at the Presbyterian College, Carmarthen ... 1796-1901 (1901), 30

Oriel Coleg Caerfyrddin (1909), 44

Dolenni Ychwanegol

Wikidata: [Q20733504](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/>

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.

